

Otázky a odpovede

k výkazom o vykonávaní finančného sprostredkovania a finančného poradenstva

Obsah

I. Predmet dokumentu a účel.....	2
II. Ochrana pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a ochrana pred financovaním terorizmu (AML).....	2
III. Poistenie alebo zaistenie (PaZ).....	3
IV. Úvery, úvery na bývanie a spotrebiteľské úvery (Uv)	6
V. Kapitálový trh (KT)	6
VI. Všetky sektory	7
VII. Finančné toky	7

I. Predmet dokumentu a účel

Predmetom tohto dokumentu sú časté otázky, s ktorými sa na Národnú banku Slovenska (ďalej aj „NBS“) obrátili dohliadané subjekty v súvislosti s vykazovaním údajov vo výkazoch o vykonávaní finančného sprostredkovania alebo finančného poradenstva. Účelom tohto dokumentu je zodpovedať položené otázky a popísať niektoré príklady z aplikačnej praxe. Tento dokument nie je právne záväzný, ale slúži ako pomôcka v aplikačnej praxi.

NBS dáva dohliadaným subjektom do pozornosti opatrenie NBS z 22. mája 2023 č. 3/2023, ktorým sa mení a dopĺňa opatrenie Národnej banky Slovenska z 11. decembra 2018 č. 16/2018 o predkladaní výkazov o vykonávaní finančného sprostredkovania a výkazov o vykonávaní finančného poradenstva, ktorého súčasťou sú vzory uvedených výkazov spolu s metodikou na vyplňanie výkazov.

II. Ochrana pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a ochrana pred financovaním terorizmu (AML)

Otázka č. 1:

Ako mám vykázat' v rámci Ročného výkazu o vykonávaní finančného sprostredkovania „Počet operácií nad zákonný limit“ zmluvy o poskytnutí finančnej služby v sektore úverov, úverov na bývanie a spotrebiteľských úverov?

Odpoveď:

Do kolónky „Počet operácií nad zákonný limit“ sa uvádzajú iba finančné operácie pri vykonaní príležitostného obchodu mimo obchodného vzťahu s klientom, pričom ide vždy o finančný tok medzi finančným agentom a klientom. Obchodné operácie a finančné toky medzi finančnou inštitúciou a klientom nie sú v tomto prípade relevantné.

Otázka č. 2:

Ako mám vykázat' v rámci Ročného výkazu o vykonávaní finančného sprostredkovania údaje v časti „1. Ochrana pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a ochrana pred financovaním terorizmu“?

Odpoveď:

V súlade s opatrením NBS č. 16 /2018 o predkladaní výkazov o vykonávaní finančného sprostredkovania a výkazov o vykonávaní finančného poradenstva a metodiky na vypracúvanie ročného výkazu o vykonávaní finančného sprostredkovania sa v časti „1. Ochrana pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a ochrana pred financovaním terorizmu“ uvádzajú súhrnné údaje za všetkých klientov SFA a za všetky neobvyklé obchodné operácie, ktoré zistil SFA priamo alebo prostredníctvom PFA.

III. Poistenie alebo zaistenie (PaZ)

Otázka č. 1:

Ako mám vykázat v rámci Štvrťročného výkazu o vykonávaní finančného sprostredkovania v sektore poistenia alebo zaistenia počet zrušených zmlúv z dôvodu nezaplatenia poistného do troch mesiacov odo dňa splatnosti poistného v prípade návrhov zmlúv v zmysle § 792 ods. 2 Občianskeho zákonníka t. j. takých zmlúv, ktorých návrh možno prijať zaplatením poistného vo výške uvedenej v návrhu?

Odpoveď:

V tabuľke „Počet zrušených zmlúv“ v kolónke „nezaplatením poistného do troch mesiacov odo dňa splatnosti poistného“ sa uvádza počet zmlúv zrušených nezaplatením poistného do troch mesiacov odo dňa splatnosti poistného podľa § 801 Občianskeho zákonníka v členení na životné poistenie, neživotné poistenie a zaistenie. Zo znenia jasne vyplýva, že sa v uvedenej kolónke uvádzajú iba zmluvy, ktoré už boli uzatvorené a to z dôvodu, že zmluva, ktorá nebola uzatvorená nemôže byť zrušená a teda ani zahrnutá do tejto kolónky. Zmluvy, ktorých návrh možno prijať zaplatením poistného a k zaplateniu prvého poistného nedošlo sa preto v tejto kolónke nevykazujú. Naopak vykazujú sa poistné zmluvy, ktoré boli uzatvorené (napríklad dňom podpisu obidvoch zmluvných strán) a u ktorých nedošlo k zaplateniu poistného za prvé poistné obdobie alebo jednorazového poistného do troch mesiacov odo dňa jeho splatnosti.

Otázka č. 2:

Ako mám vykázat v rámci Štvrťročného výkazu o vykonávaní finančného sprostredkovania v sektore poistenia alebo zaistenia objem ročného poistného v prípade skupinových zmlúv?

Odpoveď:

V tabuľke „Objem ročného poistného“ v kolónke „skupinové zmluvy“ sa uvádza suma ročného poistného poistných zmlúv uzavretých medzi finančnou inštitúciou a poistníkom, pričom k tejto zmluve majú právo pristupovať ďalšie právnické osoby a fyzické osoby ako poistené osoby formou prihlášky, ku koncu príslušného kalendárneho štvrťroka, v členení „IBIP“, „PEPP“, „Iné životné poistenie“, „PZP“, „KASKO“, „Hybrid (PZP+KASKO)“ a „Iné neživotné poistenie“. Ak sa poistné platí bežne, uvádza sa suma poistného súhrne za posledných 12 mesiacov trvania zmluvy. Ak sa poistné platí jednorazovo, uvádza sa suma jednorazového poistného.

Zo znenia Metodiky na vypracúvanie štvrťročného výkazu o vykonávaní finančného sprostredkovania vyplýva, že do objemov skupinových zmlúv sa uvádza suma ročného poistného všetkých skupinových zmlúv, t. j. napočíta sa aktuálny objem ročného poistného všetkých aktívnych skupinových zmlúv k poslednému dňu príslušného kalendárneho štvrťroka. Nezahŕňajú sa sem zmluvy, kde poistená je len jedna osoba a mení sa súbor majetku (napr. flotilové zmluvy motorových vozidiel). Nezahŕňajú sa sem ani poistné zmluvy, kde figurujú právnické alebo fyzické osoby ako poistené osoby, ak k tejto zmluve už nie je možné pristupovať formou prihlášok. Medzi jednotlivými vykazovacími obdobiami sa tak sleduje nárast alebo pokles celkového objemu poistného skupinových zmlúv, t. j. zmlúv kde majú právo pristupovať ďalšie právnické osoby alebo fyzické osoby ako poistené osoby formou prihlášok (ale nikdy nie ako poistníci).

Otázka č. 3:

Ako mám vykázat v rámci Ročného výkazu o vykonávaní finančného sprostredkovania v sektore poistenie alebo zaistenia objem ročného poistného?

Odpoveď:

Do objemu ročného poistného v rámci Ročného výkazu o vykonávaní finančného sprostredkovania sa vykazuje objem novej produkcie za príslušný kalendárny rok v členení podľa finančných inštitúcií. Do objemu ročného poistného v rámci Ročného výkazu o vykonávaní finančného sprostredkovania sa zarátava poistné za poistné zmluvy uzavreté v príslušnom kalendárnom roku. Do objemu ročného poistného v rámci Ročného výkazu o vykonávaní finančného sprostredkovania sa zarátava aj poistné skupinových zmlúv, kde poistená je jedna osoba a mení sa súbor majetku (flotilové zmluvy) za novopoistený majetok v príslušnom kalendárnom roku. Objem poistného sa uvádza v členení na „IBIP“, „PEPP“, „Iné životné poistenie“, „PZP“, „KASKO“, „Hybrid (PZP+KASKO)“, „Iné neživotné poistenie“ a „Zaistenie celkom“.

Nové zmluvy: uvádza sa suma ročného poistného pre všetky zmluvy uzavreté počas príslušného kalendárneho štvrtroka a návrhy poistných zmlúv počas príslušného kalendárneho štvrtroka podpísané len klientom, okrem skupinových zmlúv.

Skupinové zmluvy: Ide o podmnožinu nových zmlúv. Uvádza sa suma ročného poistného všetkých skupinových zmlúv, t. j. napočíta sa aktuálny objem ročného poistného všetkých aktívnych skupinových zmlúv k poslednému dňu príslušného kalendárneho štvrtroka.

Zmluvy na diaľku: Ide o podmnožinu nových zmlúv. Uvádza sa suma ročného poistného za zmluvy a návrhy poistných zmlúv, ktoré boli klientovi sprostredkované bez jeho fyzickej prítomnosti počas príslušného kalendárneho štvrtroka prostredníctvom využitia prostriedkov diaľkovej komunikácie.

Otázka č. 4:

Ako mám vykázat v rámci Štvrťročného výkazu o vykonávaní finančného sprostredkovania poistné zmluvy, ktoré sú uzatvorené na základe a v zmysle rámcovej poistnej zmluvy, avšak každá táto zmluva je uzatvorená osobitne (napr. má vlastné číslo a poisťuje konkrétne motorové vozidlo)?

Odpoveď:

Takéto zmluvy majú charakter individuálnej poistnej zmluvy a preto sa zarátavajú do Počtu sprostredkovaných zmlúv v kolónke „nové zmluvy“ a taktiež aj do Objemu ročného poistného v kolónke „nové zmluvy“.

Otázka č. 5:

Ako mám správne v rámci Štvrťročného výkazu o vykonávaní finančného sprostredkovania vykázat poistné zmluvy v prípade nasledovného príkladu: „Za sledovane obdobie sme dojednali spolu 100 nových zmlúv. Podpisová forma zmluvy bola v 80 prípadoch, 5 zmlúv bolo skupinových a zmluvy na diaľku tvorilo 15 ks.“

Odpoveď:

Uvedený prípad je potrebné v rámci štvrťročného výkazu uviesť nasledovne:

Nové zmluvy	dodatky k zmluvám	skupinové zmluvy	zmluvy na diaľku	prevzaté zmluvy
100	0	5	15	0

Nové zmluvy: uvádzajú sa všetky zmluvy uzavreté počas príslušného kalendárneho štvrťroka a návrhy poisťných zmlúv počas príslušného kalendárneho štvrťroka podpísané len klientom.

Skupinové zmluvy: Ide o podmnožinu nových zmlúv. Uvádzajú sa zmluvy uzavreté medzi finančnou inštitúciou a poisťníkom počas príslušného kalendárneho štvrťroka, pričom k tejto zmluve majú právo pristupovať ďalšie právnické osoby a fyzické osoby ako poistené osoby formou prihlášky.

Zmluvy na diaľku: Ide o podmnožinu nových zmlúv. Uvádzajú sa zmluvy a návrhy poisťných zmlúv, ktoré boli klientovi sprostredkované bez jeho fyzickej prítomnosti počas príslušného kalendárneho štvrťroka prostredníctvom využitia prostriedkov diaľkovej komunikácie.

Otázka č. 6:

Produkt MOJE AUTO - Prvotná zmluva sa uzatvára ako skupinová zmluva pre klienta na IČO (SZČO, právnická osoba). Môžete ju začať aj jedným vozidlom. Môžete dojednať len samotné PZP alebo PZP + KASKO. Samotné KASKO sa v Allianz nedá uzatvoriť, vždy to musí byť s PZP.

Keď firma dopoistuje ďalšie vozidlo na to isté IČO, v Allianz Vás nepustí spraviť druhú zmluvu. Automaticky sa to zaraďuje do prvej skupinovej zmluvy. Pri uzatvorení sa hneď vyráta prorata poisťné do výročia hlavnej zmluvy a je pridelené dočasné číslo návrhu pod ktorým klient zaplatí toto alikvotné poisťné. Akonáhle sa spáruje platba tak k vozidlu je priradené to isté číslo zmluvy + za lomítkom 5 miestne poradové číslo vozidla.

Napríklad hlavná zmluva má číslo 8880210313

Prvé vozidlo má číslo 8880210313 /00001 príklad môže byť iba PZP

Druhé vozidlo má číslo 8880210313 /00002 príklad môže byť PZP+KASKO

.....

Piate vozidlo má číslo: 8880210313 /00005 príklad môže byť zase iba PZP

Ak by sa vo výkaze uvádzali zmluvy podľa zaradení, tak to vieme správne vykázat, či sa jedná o PZP alebo o kombi produkt PZP+KASKO.

Ale ak budeme vykazovať iba hlavnú flotilovú zmluvu tak to vykážeme podľa toho aký produkt je uzatvorený na prvom vozidle (lebo zmluvu môžem otvoriť jedným vozidlom a je to buď PZP alebo PZP+KASKO) a to je podľa mňa zle lebo sa nám štatisticky stratia všetky uzatvorené produkty na všetky ostatné vozidlá vo flotile.

Odpoveď:

Poisťné zmluvy produktu MOJE AUTO je potrebné vykazovať v rámci výkazov v kolónkach prislúchajúcich ku „novým zmluvám“ a pre typ zmluvy Hybrid (PAZ + KASKO) a to v prípade ak ide o prvú zmluvu, alebo v kolónkach prislúchajúcich ku „dodatky k zmluvám“ a pre typ zmluvy Hybrid (PAZ + KASKO) v prípade ak ide o následné dopoistenie majetku (napr. prístup nového vozidla k poisťnej zmluve).

IV. Úvery, úvery na bývanie a spotrebiteľské úvery (Uv)

Otázka č. 1:

Mám záujem spolupracovať s leasingovou spoločnosťou, pričom moja činnosť bude spočívať v sprostredkovaní takýchto leasingov len právnickým osobám, resp. fyzickým osobám podnikateľom. Je takáto činnosť finančným sprostredkovaním podľa zákona o finančnom sprostredkovaní a finančnom poradenstve?

Odpoveď:

Zákon č. 186/2009 Z. z. o finančnom sprostredkovaní a finančnom poradenstve a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o FSFP“) reguluje sprostredkovanie finančných služieb poskytovaných finančnými inštitúciami v zmysle tohto zákona. V súlade s § 4 písm. b) zákona o FSFP sa finančnou inštitúciou rozumie okrem inej osoba poskytujúca spotrebiteľské úvery podľa zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“). Zároveň zákon o spotrebiteľských úveroch reguluje poskytovanie spotrebiteľských úverov veriteľmi alebo inými veriteľmi výlučne spotrebiteľom, t. j. fyzickým osobám.

V prípade, ak sa jedná o poskytovanie spotrebiteľských úverov (vrátane finančného leasingu) spotrebiteľom, je potrebné, aby spoločnosť poskytujúca takýto úver mala udelené povolenie NBS podľa zákona o spotrebiteľských úveroch.

Na základe vyššie uvedeného na distribúciu leasingu pre leasingovú spoločnosť – veriteľa (na výkon činnosti je potrebnú povolenie udelené NBS) sa zákon o FSFP vzťahuje, len ak má parametre spotrebiteľského úveru. V prípade, ak sa jedná o klienta - podnikateľa, ktorému je poskytnutý takýto leasing leasingovou spoločnosťou, nevzťahuje sa na sprostredkovanie takejto leasingovej zmluvy zákon o FSFP.

V. Kapitálový trh (KT)

Otázka č. 1:

Ako v rámci štvrtročného výkazu o vykonávaní finančného sprostredkovania vykázať investovanie do preddefinovaných investičných stratégií spoločnosti European Investment Centre, o.c.p., a. s.?

Odpoveď:

Uvedené investičné stratégie slúžia výhradne ako pomôcka pre finančných agentov pre jednoduchšie zadefinovanie investovania v rámci platformy European Investment Centre, o.c.p., a. s.

Pre potreby výkazníctva SFA je potrebné vykazovať investovanie do jednotlivých fondov, nie do stratégií, a to v kolónkach prislúchajúcich k pokynom pre finančné nástroje UCITS, AIF, ETF_UCITS, ETF_AIF, a to jednotlivo za každý finančný nástroj obsiahnutý v investičnej stratégii.

VI. Všetky sektory

Otázka č. 1:

Ako v rámci štvrťročného výkazu o vykonávaní finančného sprostredkovania vykážem počet zmlúv na diaľku?

Odpoveď:

Uvádza sa počet zmlúv a návrhov zmlúv, ktoré boli klientovi sprostredkované bez jeho fyzickej prítomnosti počas príslušného kalendárneho štvrťroka prostredníctvom využitia prostriedkov diaľkovej komunikácie.

Za zmluvu na diaľku sa považuje zmluva kde proces finančného sprostredkovania prebehol bez fyzickej prítomnosti klienta pomocou prostriedkov diaľkovej komunikácie. FA mal teda povinnosť overiť klienta na diaľku v zmysle platných postupov.

Zmluvy na diaľku tvoria zároveň podmnožinu nových zmlúv, pričom ako nové zmluvy sa uvádzajú všetky zmluvy uzavreté počas príslušného kalendárneho štvrťroka a návrhy poistných zmlúv počas príslušného kalendárneho štvrťroka podpísané len klientom a ako zmluvy na diaľku sa uvádzajú zmluvy a návrhy poistných zmlúv, ktoré boli klientovi sprostredkované bez jeho fyzickej prítomnosti počas príslušného kalendárneho štvrťroka prostredníctvom využitia prostriedkov diaľkovej komunikácie.

VII. Finančné toky

Otázka č. 1:

Ako sa vykazujú kladné finančné toky v Ročnom výkaze o vykonávaní finančného sprostredkovania?

Odpoveď:

Uvádza sa objem všetkých finančných odmien, ktoré boli vyplatené samostatnému finančnému agentovi počas príslušného kalendárneho roka finančnými inštitúciami, s ktorými samostatný finančný agent spolupracuje na základe písomnej zmluvy podľa § 7 zákona o FSFP. Ako kladné finančné toky vykazuje samostatný finančný agent reálne prijaté finančné odmeny od finančnej inštitúcie počas kalendárneho roka bez ohľadu na to, ku ktorému obdobiu finančné odmeny prislúchajú t. j. zahŕňajú sa tu odmeny za novú produkciu, následné odmeny, objemové provízie ako aj odmeny za skupinové zmluvy.

Otázka č. 2:

Ako vykážem finančné toky v prípade, že v rámci vyplatenia finančnej odmeny došlo k započítaniu storno provízií za predchádzajúce obdobie?

Odpoveď:

V prípade storna provízie, kde došlo k započítaniu sa výška storna uvádza v kolónkach prislúchajúcich k zápočtu.

Príklad č.1: SFA má na základe provízneho listu za daný kvartál nárok na odmenu vo výške 15 000,- €. Zároveň finančná inštitúcia požaduje od SFA vrátenie 2 500,- € ako storno za predchádzajúce obdobie, ktoré si uplatňuje vo forme zápočtu/dobropisu. V takomto prípade SFA vykazuje údaje za odmeňovanie nasledovne:

Kladný tok: 12 500,- € (suma, ktorú finančná inštitúcia zaslala na účet SFA)
Záporný tok: 0,- € (suma, ktorú SFA vrátil finančnej inštitúcií)
Zápočet: 2 500,- € (suma, ktorá predstavuje výšku storna)

Príklad č.2: SFA má na základe provízneho listu za daný kvartál nárok na odmenu vo výške 15 000,- €. Zároveň finančná inštitúcia požaduje od SFA vrátenie 2 500,- € ako storno za predchádzajúce obdobie. Nedochoádza však k započítaniu storno provízie.

V takomto prípade SFA vykazuje údaje za odmeňovanie nasledovne:

Kladný tok: 15 000,- € (suma, ktorú finančná inštitúcia zaslala na účet SFA)
Záporný tok: 2 500,- € (suma, ktorú SFA vrátil finančnej inštitúcií)
Zápočet: 0,- € (suma, ktorá predstavuje výšku storna)